Suomen Kalastusopaskilta ry
c/o Markku Tiusanen
Taikakuja 4
01390 Vantaa
markku.tiusanen@kalastuspalvelut.com

Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

HE 49/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuslain 79 §:n muuttamisesta

Viite: Maa- ja metsätalousvaliokunta HE 49/2023 vp / Lausuntopyyntö

Maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt lausuntoa kalastuslain muutosesityksestä, missä ehdotetaan kalastuslakia muutettavaksi siten, että kalastonhoitomaksun maksuvelvollisuuden yläikärajaa nostettaisiin nykyisestä 64 vuodesta 69 vuoteen.

Muutos toteutettaisiin siten, että henkilöt, jotka ovat saavuttaneet vapautuksen maksuvelvollisuudesta ennen lakimuutosta saisivat säilyttää sen jatkossakin. Täten muutoksen vaikutukset kalastonhoitomaksukertymään toteutuisivat täysimääräisinä vuodesta 2029 lähtien. Nyt voimassa olevilla maksuhinnoilla muutoksen arvioidaan kasvattavan vuoden maksukertymää 800 000 – 1 100 000 euroa.

Esitys liittyy pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman toteuttamiseen.

Suomen Kalastusopaskilta ry on tutustunut luonnokseen ja esittää siitä lausuntonaan seuraavaa.

Suomen Kalastusopaskillan lausunto

Viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana kalenterivuoden voimassa olevan kalastonhoitomaksun ostaneiden määrä on laskenut noin 300 000 henkilöstä noin 190 000 henkilöön. Lausunnolla

olevassa esityksessä ei ole tarkemmin pohdittu, mistä maksuhaluttomuuden lisääntyminen johtuu. Kuten esityksen perusteluissakin todetaan, markkinointi ja tiedottaminen ei ole juurikaan lisännyt kalastonhoitomaksun suorittaneiden määrää ja maksujen korotus on vain vähentänyt maksuhalukkuutta. Voisiko maksuhaluttomuus olla seurausta siitä, etteivät kalastajat koe saavansa riittävästi vastinetta kalastonhoitomaksulle? Kalastonhoitomaksua on vuosikymmeniä markkinoitu sillä, että rahat käytetään kalavesien hoitoon, mutta todellisuudessa vain osa kerätyistä maksuista kanavoituu kalakantojen hoitoon, kalastuksenvalvontaan ja kalastuksen edistämiseen.

Esityksessä ei ole selvitetty maksuvelvollisuuden laajentamisen kansanterveydellisiä vaikutuksia. Vaikka vuoden kalastonhoitomaksu ei ole useimpien mielestä kovin suuri, saattaa maksulla kuitenkin olla vaikutuksia pienellä eläkkeellä toimeentulevien 65 – 69-vuotiaiden mahdollisuuksiin harrastaa kalastusta, mikä vaikuttaa heidän fyysiseen ja psyykkiseen terveydentilaansa.

Kalastusoppaat maksavat vuosittain asiakkaittensa puolesta kalastonhoitomaksuja Suomen Kalastusopaskillan arvion perusteella yhteensä yli sadalla tuhannella eurolla. Lisäksi opastetuille kalastusmatkoille osallistuvat asiakkaat saavat oppaiden mukana tietoa kalastajien maksuvelvollisuudesta, minkä ansiosta kalastusoppaiden vaikutus kalastonhoitomaksukertymään on suurempi kuin pelkkä oppaiden ostamien kalastonhoitomaksujen hinta.

Kalastusoppaat keräävät rahaa valtiolle ja valtio jakaa erilaisia korvauksia ja avustuksia mm. vesialueiden omistajille, kalatalousalueille, Kalatalouden Keskusliitolle, Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestölle, Suomen Ammattikalastajaliitolle ja Metsähallitukselle. Suomen Kalastusopaskilta ei ole avustusten saajien joukossa, vaikka kasvuvaiheessa olevan toimiala kaipaisi kipeästi tukea toiminnan kehittämiseen, kalastusmatkailun liikevaihdon kasvattamiseen ja kansainvälistymiseen.

Suomen Kalastusopaskilta ei vastusta esitettyä kalastuslain muutosta, mutta esittää sen yhteydessä muutettavaksi kalastuslain 82 §:n 1 momentin 3 kohtaa seuraavasti siten, että se mahdollistaa Suomen Kalastusopaskillan toiminnan avustamisen kalastonhoitomaksuista:

> *Kalastonhoitomaksuina kertyneet varat käytetään:*
>
> *3) kalatalousalan järjestöjen toiminnan kustannuksiin;*

Vantaalla 23.10.2023

Markku Tiusanen
Puheenjohtaja
Suomen Kalastusopaskilta ry

Henrik Rehbinder
Varapuheenjohtaja
Suomen Kalastusopaskilta ry